

ח'קרוטראומה הנפסעי עבודת

נוהל טיפול בתיק תביעה בנפגעי עבודה

ד"ר משה פרלמוטר

השפה הרפואית אל השפה המשפטית

- חשוב - המשפטנים ורופאים משתמשים בשפה העברית כשתי שפות שונות לחלוטין
- כאשר רופא קובע "קשר סיבתי" הוא מביא בשיקול את מצבו של החולה, את מצבו הקודם ואת הידע הרפואי המצוי ברשותו, בהכשרתו כרופא ובספרות הרפואית
- המשפטן, לעומת זאת, שוקל שיקולים של חוק, תקנות, פסיקה וכן שיקולי טובת הלקוח אשר לא תמיד עומדים ביחס שווה לידע הרפואי
- על הרופא, שעוסק בקביעות רפואיות משפטיות, לשים לב להבדלי השימוש בשפה ו"לתרגם" את שפתו לשפה המשפטית כדי שזו תובן כראוי ע"י בית המשפט

האם הלכה רבואית
או משפטית?

היסטוריה והתפתחות

הלכה אחת או משפטית

מיקרוסטראטגיה

- תנועות חוזרות ונשנות, זהות או דומות, המבוצעות פעמים אין ספור ביום העבודה.
- תנועות הניתנות לאיתור במקום ובזמן.
- כל התנועה מהתנועות הנ"ל הותירה בנפגע פגימה זעירה ובלתי הדירה.
- צרוף הפגיעות הזעירות והבלתי הדירות לעיל גרמו לפגימה הנטענת.
- ע"פ הפסיקה די בסדרות את תנועות כנ"ל כדי למלא אחר הנדרש עובדתית.
- לציין כי עבודה מאומצת ו/או תנוחה לא נוחה אין בהם כדי מילוי הנדרש לקיום הלכת המיקרוטראומה.

נטל הראיה

- יש להבדיל בין מיקרוטראומה לבין מחלת מקצוע לעניין נטל הראיה על מי מוטל - במיקרוטראומה, כמו בכל תביעה הנטל על התובע (המוציא מחברו עליו הראיה).

- לעומת האמור לעיל, בתביעה בגין מחלת מקצוע קיים היפוך הנטל, דהיינו, על הנתבע (המל"ל) להוכיח שאין קשר כאשר התובע מוכיח קיום מחלת מקצוע ועבודה כאמור בטור 2 למחלה הנטענת.

ראו פריט 26 לחלק א' לרשימת מחלות המקצוע.

הפחתה בגין "אחריות חלקית"

באישור תביעה ע"פ הלכת המיקרוטראומה קיימת בעיה של בדיקת "מצב קודם" מפני שברבים מהמקרים יש מאחורי העובד שנות עבוד רבות (מגיל צעיר מאד) זאת כאשר מדובר בפגמות להן סיבות גנטיות ותלויות גיל.

מדובר בקביעה משפטית לעניין משקל העבודה על הפגימה הנטענת (פס"ד יונס סועאד) - מצב דומה ל"אשם תורם".

קביעה שהפגימה הנטענת נגרמה עקב סיבות שונות ורבות מהן שייכות לעבודה ואחרות שלא - יש לשקלל את משקל גורמי העבודה על הפגימה ועומת הגורמים האחרים - ניתן לקחת כדוגמא חוו"ד מומחים ממונים בביה"ד.

מצב קודם

- מדובר בקביעה כי פגימה שנגרמה ע"י תאונה בעבודה אינה קשורה במלואה לתאונה זו, אלא היתה קיימת בנפגע קודם לתאונה.
- מצב קודם יחשב אך ורק רישום חיובי המצביע על קיום בעיה רפואית שמשליכה על הפגימה הנטענת.
- רק רישומים על הגבלה בתנועות או נזק עצבי קודם לתאונה שבנדון ראויים להפחתה
- קיום "מצב קודם" יביא להכרה בפגימה הנטענת "**כהחמרת מצב**" ועל הועדה הרפואית יהיה לקבוע עד כמה החמירה התאונה את מצבו של הנפגע/התובע, זאת כאשר תקבע לתובע נכות צמיתה.

• בחינת מצב קודם תערך ע"י:

א- הזמנת ובדיקת תיקו הרפואי הקודם של הנפגע מקופת החולים.

ב- בדיקת החלטות רפואיות קודמות אחרות - פרופיל רפואי בצה"ל.

ג- בדיקת תביעות קודמות במל"ל.

ד- קביעת מצב קודם על פי תוצאות בדיקות (צילומים, צינטורים וכו') שבוצעו לתובע לאחר התאונה שבנדון.

• הקביעה רלבנטית הן בעת קביעת קשר סיבתי רפואי והן בעת קביעת נכות צמיתה - כאשר נקבעת נכות זמנית אין להזדקק למצב הקודם.

המומחה בבית הדין

- לפני מינוי מומחה חשוב ביותר לעמוד על קביעת העובדות - נושא זה חשוב יותר מזהות המומחה.
- יש לעמוד על מינוי מומחה מתאים וראוי - מומחיות המומחה חשובה יותר מזהותו.
- בעיון בחו"ד המומחה יש לבחון היטב שהסתמך על עובדות ביה"ד ולא הוסיף לעצמו "עובדות חדשות".
- היות שלא ניתן להזמין את המומחה לחקירה על הדוכן להבהרת חו"ד באמצעות שאלות הבהרה עקרונית וקריטית ביותר.

השאלות הנחמדות הכפואי

- מהו ליקויו של התובע?
- האם ניתן לקבוע, בסבירות של מעל ל-50%, קיומו של קשר סיבתי בין עבודת התובע לליקוי ממנו סובל? (גם החמרה במצב הליקוי עקב העבודה משמעה קיום קשר סיבתי בין השניים)
- ככל שהתשובה לשאלה הקודמת הינה בחיוב, וקיים לדעת המומחה קשר סיבתי בין העבודה לליקוי, הוא מתבקש להשיב לשאלה הבאה בדבר אופן קרות הליקוי:
- האם בעיקרו של דבר ניתן לומר, כי ליקויו של התובע עקב עבודתו נגרם על דרך פגיעות זעירות שכל אחת מהן הסבה לו נזק זעיר בלתי הדיר עד שהצטברות הנזקים הזעירים הללו זה על גבי זה גרמה גם כן לליקויו (כדוגמת טיפות מים המחוררות את האבן עליה הן נוטפות)?

ככל שהמומחה ישיב לשאלה הקודמת בחיוב, הוא מתבקש להשיב לשאלה הבאה בדבר השפעת העבודה על הליקוי ביחס לגורמיו האחרים, דהיינו:

האם לעבודת התובע השפעה משמעותית על ליקויו של התובע (השפעה משמעותית ע"פ הפסיקה החמרה בשיעור של 20% ומעלה)?

פס"ד יעקב סיטרוק ואחי נ' המל"ל (הנשיא י. פליטמן)

סרימה/החמרה

- החלטה בעניין זה הינה בסמכות הועדות הרפואיות ולא ביה"ד - חו"ד המומחה אינה רלבנטית כלל.
- הועדה הרפואית יכול לקבוע קשר להחמרה גם אם מומחה ביה"ד קבע גרימה ולהיפך.
- יחד עם האמור לעיל יש לשקול העמדת חו"ד המומחה בפני הועדות הרפואיות לעניין קביעת "אחריות חלקית".